

Dosarul nr. 2ra-1756/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei (Jud: E. Buzu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: N. Simciuc, I. Cotruță, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Tatiana Vieru

Nina Vascan

Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Stepan Savciuc,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Stepan Savciuc
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la includerea perioadei de
la 01 iunie 1980 – 31 mai 1988 în stagiul de cotizare,

împotriva deciziei din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat hotărârea
din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, fiind pronunțată o nouă hotărâre de
respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 06 octombrie 2017, Stepan Savciuc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la includerea perioadei de
la 01 iunie 1980 – 31 mai 1988 în stagiul de cotizare.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 09 septembrie 2012, i-a fost
stabilită pensia în legătură cu atingerea plafonului de vârstă, fiindu-i inclus în stagiul
de cotizare perioada până la 01 ianuarie 1999 – 13,5 ani și după 01 ianuarie 1999 –
4,2 ani, în total 17,7 ani.

Stepan Savciuc a menționat că perioada de activitate în colhozul „Kirov” și
anume 01 iunie 1980 – 30 noiembrie 1985, 01 iunie 1986- 31 august 1986, 01 august
1987 – 30 septembrie 1987 și 01 mai 1988 și 31 mai 1988, nu a fost luată în
considerare la stabilirea stagiului, deoarece actele pentru perioadele respective nu au
fost prezentate cu semnătură și sigilate.

Mai mult, recurentul a relatat că nu el a fost responsabil de ștampilarea
înscrisurilor din carnetele de muncă, iar odată cu desființarea și lichidarea colhozului
„Kirov”, cărțile forma nr. 14 nu au fost preluate de primărie, au fost lăsate în voia
sortii și sau pierdut.

Prin hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, s-a admis cererea de
chemare în judecată depusă de Stepan Savciuc.

S-a dispus includerea perioadei de la 01 iunie 1980 până la 31 mai 1988 în stagiul de cotizare, la calcularea pensiei pentru Stepan Savciuc (f.d. 43, 48-49).

Referitor la procesul de luare a acestei soluții, prima instanță a menționat că reprezentantul CNAS nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile potrivit cărora înscrisurile anexate la materialele cauzei ar fi incorecte sau imprecise. Faptul că în carnetul de muncă lipsesc unele amprente a ștampilei organizației în care a activat reclamantul nu poate fi apreciate ca incorecte. Totodată, instanța a considerat întemeiat argumentul reclamantului potrivit căruia nu intra în competența sa, să aplice ștampilele corespunzătoare și semnăturile persoanei responsabile în carnetul de muncă.

Mai mult, instanța de fond a relatat că prin certificatul nr. 322 din 28 iunie 2017, eliberat de Primăria s. Bulăiești, r-nul Orhei, s-a confirmat că din anul 1988 colhozul „Kirov” a fost lichidat, iar arhiva gospodăriei a fost pierdută, fiind pierdute și cărțile de salariu începând cu anul 1950 până în 1998.

La 28 martie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de Stepan Savciuc (f.d. 46, 59-60).

Prin decizia din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Stepan Savciuc (f.d. 68, 69-74).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că certificatul din 28 iunie 2018, eliberat de Primăria s. Bulăiești, r-nul Orhei, nu poate constitui temei de admitere a pretențiilor intimatului. Totodată, Stepan Savciuc menționând că în carnetul de muncă lipsește ștampila și semnătura persoanei responsabile, însă nu a prezentat probe pentru a demonstra alegațiile date.

Mai mult, Curtea de Apel Chișinău a menționat că prima instanță prematur a obligat CNAS să-i includă intimatului în stagiul de cotizare perioada pentru care nu a prezentat probe.

La 17 mai 2019, Stepan Savciuc a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de menținere a hotărârii primei instanțe (f.d. 79-81).

Prin încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Stepan Savciuc, din motiv că cererea de revizuire nu conține nici un temei indicat la art. 449 din Codul de procedură civilă (f.d. 96-99).

La 23 iulie 2019, Stepan Savciuc, prin intermediul oficiului poștal a declarat recurs împotriva deciziei din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea recursului, modificarea deciziei instanței de apel, prin includerea perioadei de la 01 iunie 1980 – 15 august 1988 în stagiul de cotizare pentru calcularea pensiei.

În motivarea recursului, recurentul a menționat că nu a constatat cu recurs decizia instanței de apel, în termenii prevăzuți de legislația în vigoare, însă nu este de acord

cu această decizie, deoarece din cauza neglijenței lucrătorilor administrației colhozului „Kirov”, nu primește pensia meritată.

Stepan Savciuc a invocat că, la 15 mai 2019, i-a devenit cunoscut certificatul nr. 207 din 07 iulie 1990, eliberat de colhozul „Kirov”, care confirmă faptul ca într-adevăr a lucrat în funcția de muzician din anul 1979 până în 1988. Consideră că acesta certificat are o importanță deosebită în soluționarea justă a cauzei, având putere decisivă asupra concluziei instanței de apel.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Stepan Savciuc este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată prin prisma garanțiilor fundamentale caracteristice unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În mod particular, dreptul de acces la justiție constituie un element inerent al articolului sus – citat (a se vedea *Lebedinschi vs Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32, *Sultan vs Republica Moldova*, 5 iunie 2018, parag. 24).

La început, judecătorul raportor a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în corespundere cu articolul 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Așadar, în conformitate cu articolul 433 lit. a¹), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cererii se referă la decizia din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. În aceeași ordine de idei, completul de judecată nu a identificat faptul că recursul a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile articolului 430 din Codul de procedură civilă, cu privire la subiectul abilitat cu dreptul de a depune recurs.

Cu privire la termenul de declarare a unei cereri de recurs, completul de judecată învederează că acesta se verifică din oficiu în baza argumentelor părților și materialelor aflate în posesia instanței de judecată raportate la circumstanțele cauzei, privite în întregime. În plus, se va supune analizei dacă restricția temporală nu reduce substanța dreptului sus – citat, și, în special, dacă ea urmărește un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea *Levages Prestations Servicii vs Franța*, 23 octombrie 1996, parag. 40, *Freitag vs Germania*, 19 iulie 2007, parag. 37, *Marc Brauer vs Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34).

În conformitate cu articolul 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul respectiv este de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, în cererea de recurs Stepan Savciuc a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, menționând că nu a declarat recursul în termen, însă nu este de acord cu soluția instanței de apel.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Prin urmare, examinând cererea de recurs și materialele cauzei, Colegiul judiciar constată că motive de repunere în termen a recursului nu au fost furnizate, or, recurentul urma să justifice faptul nedepunerii recursului în termen. Totodată, nu au fost anexate acte care ar confirma imposibilitatea acestuia de contesta în termen decizia instanței de apel.

Mai mult, instanța de recurs este convinsă că intervalul de timp de 2 luni este unul rezonabil și suficient de lung pentru a afla conținutul deciziei contestate și pentru a alege modalitatea de apărare a propriilor interese și, după caz, de a se consulta cu un avocat (a se vedea Lekic vs Slovenia (Marea Cameră), 11 decembrie 2018, parag. 102).

În context, instanța de recurs relevă că Ct.E.D.O. a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea Ponomaryov vs Ucraina, 3 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko vs Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47).

Astfel, Colegiul judiciar respinge solicitarea recurentului cu privire la repunerea în termen a recursului, fiind neîntemeiată.

Totodată, la 05 noiembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a publicat decizia sa pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”, iar, la 12 noiembrie 2018, a expediat-o participanților la proces (f.d. 75). Informații cu privire la recepționarea scrisorii nu au fost anexate la materialele cauzei.

La 17 mai 2019, Stepan Savciuc a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 03 octombrie 2018 a instanței de apel. În cererea de revizuire recurentul a menționat că nu a contestat cu recurs decizia instanței de apel, iar în recurs a relatat că nu a contestat în termen decizia menționată.

Așadar, contestând cu revizuire decizia instanței de apel, Colegiul judiciar consideră că Stepan Savciuc a cunoscut despre decizia motivată a instanței și urma să depună cerere de recurs în termenul prevăzut de legislația în vigoare. Or, calculând termenul de contestare de la data depunerii cererii de revizuire și anume 17 mai 2019, recurentul nu se încadrează în termenul de 2 luni, termenul limită a fost până la 17 iulie 2019.

În aceeași ordine de idei, completul de judecată subliniază că recurentul a susținut că nu a contestat în termen decizia instanței de apel. De fapt, acesta trebuia

să-și asume responsabilitatea pentru consecințele deciziei sale de a nu depune în termen cererea de recurs.

În atare situație și în conformitate cu articolul 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la articolul 434.

Având în vedere considerațiile de mai sus, completul de judecată observă că esența dreptului de acces al recurentului nu a fost afectată și că restricția în cauză este justificată și se întemeiază pe articolul 434 din Codul de procedură civilă, care este formulat clar și previzibil. La fel, limitarea respectivă urmărește un scop legitim și este proporțională, fiind bazată pe criterii bine definite și transpuse la circumstanțele concrete din speță. Mai mult, testul de proporționalitate a permis stabilirea unui echilibru între interesul general al securității juridice și dreptul la un proces echitabil a tuturor părților implicate în prezentul proces judiciar. Din raționamentele date, se decide în mod unanim că recursul avansat de Stepan Savciuc este depus peste termen și nu poate fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu articolul 270, articolul 433 lit. b) și articolul 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Stepan Savciuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari